Ն՝ 2007 — 1884 ԱՊՐԻԼ 19 ԲԻՆՃԵՆՈՒՀ — ՄԷԿ ԹԻԶԻՆՃԻ ՄԷՆ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԲԵԱՐ

ՄԷԿԱՏՏԸ ԲՈԼՈՐՏԻԿԷ ԻԼՄԻՑԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՑԷ

ՎԷ ՍԱԽՐԷՑԻ ՀԱՄԻ ԵՎ ՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՊՕՆԷ ՏԻՑԱԹԼԱՐԸ

Մէջիսյէ 20 դրուշտան

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՀԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 200 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 105 »
Իւշ այլըգ . . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՀԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունանագլար իշիւն

Պիր՝ սէնէլիք . . . . . 240 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 125 »

40 ԲԱՐԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՏԻՑԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իշիւն

1 վէ 2 վէ ճինճի սահիֆէյէ . . . 8 ղրշ.
Զիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 2 »

ԽԻԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ Ղումուրը սարրահիյէյէ այիա իլանաթ.

2 վէ ճիւնճիւ սահիֆէյէրէ . . . 6 ղրշ.
Զիւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 4 »

Զիյատէ միւատէթ իշիւն Ֆիլանաթա այլը բազարլըգ օլուր։

Մէվզուը նահիյա տայիր պէնալէր մէճմանէն գազանուլ օլունանագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայանագ տրր։

ԿԻԻՆԻԻ ԿԷԶՄԻՇ Ն՝ 5 ՂՈՒՐՈՒՇ

Իտարէխանէսի, հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մաթպասասը, Սթամպօլտա Պասրը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 խանէտէ տիր։ — Կազէթանըն ումուրը իտարէ, վէ թահրիրիյէսինէ այիա քեֆֆիֆէի մէվատտա հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունանագը կիպի, քեֆֆիֆէի մէքեաթիպլին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Խարիճիյէ նէզարէթի՝ Տէրսաատէթտէ վէ մէմալիքը Շահանէնին պաշլըճա վիլայէթլէրինտէ մէվճուտ օլան պիր թագըմ իշսիզ կիւճսիզ էնէպիլէր հագգընտա ճէլալը տրգաթը, վէ անլէր հագգընտա հիւքիւմէթը Սէնիյէնին թէտաարը գէճրիյէ իթթիխազընա մէճպուր օլաճաղը իսթարբնը հավի օլարագ սիֆէրաի էճնէպիյէյէ պիր թահրիրաթը ումումիյէ իրսալ իթմէք թասավվուրընտա իմիշ։

—

Մըսրը ահվալը հագգընտա Ռուսիա իլէ Ֆրանսա պէյնինտէ իթթիֆագ հասրը օլուրը չայի օղունշ իլէ զէ, Ռուսիա տէվլէթի՝ Անիսի վատանի իշլէրինտէն մատուտա օղլայան մէսաիլ վէ մէմատտա մէսէլէսը ծախուս իմթիհազ իմիշիր, տիւէրը մուտաղանտան եքսերիյէթ էֆֆէնտիրնա իմթիսալ վէ իթթիֆաք եղլէյէճէկլինի միւքէրրէրէն իլան վէ թէէմին իմիշ օլտուղընտան պու շարիյա էմրիյէթ օլունմայոր։

(Թարէք)

*

Մըսրդան խանթխատամ օլունմագ իւզրէ, Թէսալիա խալամըրընտան վէ Արնավուտլարընտան 250 գատար քէսան գայտ իտիւպ խաքէնտէրիյէ կէօթիւրէն Մըսրը մէմուրընն՝ տիկէրլէրինի տախի պու խըտմէթ իշիւն ալըպ կէօթիւրմէք մէմուրիյէթիլէ Ամթինայա կէլտիյինի վէ անըն վիւրուտինի իշտէն իշսիզ կիւճսիզ տէմագանը խալամ Արնավուտլարըն քէմալը խահիշլէ կիտիւպ սաքէր գայտ օլունտրգլարընը Ամթինա կազէթալարը բիվայէթ իտէյօրլար։

*

Պուլուր էյէլէնին բիվայէթինէ կէօրէ, Լոնտրատա Մըսրը իշիւն պիր տարիէի մախսուսէ թէէսիս օլունուպ, պունուն բիրսէթինտէ պէրի ինկիլիզ վէ տիկէրի Մըսրը իւքի պէօյիւք մէմուր պուլունանագ իմիշ։

—

Շարգի Ռումէլի վալիսի Ալէգսանդրա հազրէթլէրի ալէյհինտէ վիլայէթը մէզքուրէ խալամըրընն շիքայաթընը Պասը Ալիյէ արզ իթմէյէ մէմուր օլան հէյէթը մէպուսէ ազալարընտան պազըլարը՝ կէչէն հաֆթա Տէրսաատէթէ մուսաֆէյէթ իտէրէք, կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ օղլապատէքի մուխթիրէյի մագամը Սատարէթէ թագտիմ էրէմիշէր տիր։

—

Օսմանլընն ալայը պիր խապէրէ կէօրէ, Աղչիրուգ Բօտոլֆ՝ Տէրսաատէթէ վուգու պուլան սէյլանընտան բէք գիյատէ մէհմուն օլարագ, հէր նէրէյի գիյատէթ իթմիշ վէ թարաֆը հազրէթը բատիշահտէն նէ տիւրլիգ իլթիֆաթը միհմանդարլըգնի նամլ օլմուշ իսէ, ճիւմլէսինի ալապ գայտ գայտ իթտիրուպ, իշպու գազանտան տա զայէթ կիւզել պիր Շարգ սէյահանամէսի գայէմէ ալտրմագ էֆքարընտա իմիշ։

—

Էնօրէնին գավլինճէ, Իտարէի Մանանաճ գումբանեասը՝ եօղնու իւճբէթլէրինի արթըրմայա միւատատէ ալմագ իշիւն Պաղը Ալիրէ պիր խթիտա թագտիմ էյլէմիշ տիր։ Մէզքուր խթիտա՝ թիճարէթի նէզարէթինէ հէվալէ օլունուպ, թէզգիրը մուտատ իշիւն նէզարէթը միւշարէյէհատա պիր գոմիսիոն թէշքիլ իթմիշտիր։

ՏԱԽԻԼԻՒԼ

Բրէնս Բօտոլֆը սէյահաթը մինճանէպէթիյէ սուրէթը մախսուստատ տէօշէտիլմիշ օլան Պըլուտա նալէյէտիյէ տախիրէսի իսթանբուլդան «Միւսաֆիրխանէյէ Հիւմայուն» նամը իլէ եատ իրլէսէսի վէ Իզրաա հիւքմատարլարը խանէտտանարընա մէնսուպ օլան ադայա իգամէթկեահ թախսիս գըրընմասը։ Պրուսա վիլայէթինէ թէգդարբուր իթմիշ, վէ քէյֆիէէթի իյճապ իտէն մագամը ալիյէ արզ իտիրմիշ տիր։

Մէգքիւր տարիէի պէլէտիյէտէ քիչատ իտիրմիշ օլան Պաղար տախի կէչէն բազար կիւնինէ գատար էհալիյէ թէշէհիր օլունմուշ, վէ երթէսի կիւնիւ էշեահ մէվճուտտ՝ ասհապընա իատէ իտիլէրէք մէզքիւր Պաղար գարարլըմշ տրր։

—Կէչէնտէ պիր այ միւատէթլէ թահիլ օլունան Ճ. Հ-ովէս կազէթասը՝ միւատէթը մէզքիւրէնին ինգրզասընտան էվվէլ մաղհարը աֆվը Շահանէ օլարագ, պու կիւնտէն իթթիսարէն նէշր օլունմայա պաշլամըշ տրր։

—Ռուսճուգ տան իշար օլունըրընա կէօրէ, Պուլկարիսթան բրէնսի Ալէքսանտր՝ Ասթրիա վէլէէ ահտը՝ Արշիտիւք Բօտոլֆ իլէ գէվճէսինի խսթիգպալ իթտիքտէն սոնրա պիրատերի, Լուի արՊաթէնպէրկին ագտը նիքահ բէսմինտէ հազրը պուլունմագ իւզրէ Ալէքսանդրա վագը Ֆարմիթատա գատը Ֆարմիթատա չէհրինտէ միմէվճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—Մանչէսթրին գավլինճէ, Մէատին վէ Օրման տարէսի մէմուրինի՝ չիմտիյէ գատար տարէի մէզքիւրէ հասրլաթընտան սուրէթը մունթազամէտ մասալարընը ալապիլմէքտէյէր իքէն, 3 այտան պէրու մասալ այմամըշլար տրր։

—Նէհրիմիզ մէշհուր բիյանխաէրինտէն վէ Սոսիէթէ ժէնէրալ պանգասը մէմուրինտէն Մ. Ժաքէֆ Լանճօնիյէ Հիւնճիւ բիրմէպէ Օսմանիյէ նիշանը իհսան պուրուլմուշ տրր։

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրու նամիզատ պուլունան Զրատթ վէ Թիճարէթի նազրը Սուպհի բաշա հազրէթլէրի՝ պու քէրրէ քէսալ արհհէթ իտէրէք, տիւնքի մէճլիսը խասսը վիւքէլատա հազրը պուլունմուշ տրր։

—Ալէնան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, տիւն սապահ սաաթ 9 իլէ 10 արասընտա ինկիլիթերրատա սահիլտէ պիր շիտտէթլի հարէքէթը արզ մուգու պուլուպ, չանլար վէ չաթըլար վէ օճագլար երգըլմըշ վէ տէրուն խանէլէրտէ պիր չօգ գապլար գըրըլմըշ տրր։

—Գարասի վալիսի Բէչատ բաշա հազրէթլէրինէ Իրան Շահը թարաֆընտան Շիր ու Խուրշիտ նիշանընն պիրինճի բրիթպէսի իթա գըլմամըշ վէ թաաիգի հագգընտա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ տիր։

—Ինկիլթերրա սէֆիրինին գէվճէսի Մատամ Տիւֆրին՝ կէչէճէք բազար ազամը սէֆարէթխանէտտէ պիր թէարօ վերեճէլինտէն, իրճապ իտէն տավէթնամէլերի իրսալ էյլէմիշ տիր։

—Սէլանիյէ ուզրայան Ֆրէյսթ-նէ գումբանիասը վարօրը տերուն-ինտէ եօղերարտան պիրի վէֆաթ իթտիրինէն, աթրպա թարաֆընտան մուայենէսի իճրա օլունուպ, ատի խասթարգտան վէֆաթ իթմիշ օլտուղու թէհագգուգ իտինճէյէ տէկին վարօր իլէ իսթիֆաթ մէն օլունմուշ տրր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւն Բաղ. Ժողով Թանթրիգխանէտտէ Մ.քսուտ Սիմոն պէյ էֆ. հազրէթլէրինին Ատենապետութիւնը թահրընտա իճթիմա իտէրէք, վիլայաթատան վիւրուտ իտուպ 40-50 գըթայա պայիզ օլան վէ էգճիւմէտ Մուշ իլէ Բաղէշ (Պիթլիս) արասընտա քեսին կինճ նահիյէսինտէ զուհուրա կէլէն միւխթէլիֆ վէգայիի նամէրզիյէ միւթէալիգ պուլունան մուհարբերաթը նազարը տիգգատա ալտրգտան սոնրա, պու գազատէ հիւքիւմէթը Սէնիյէյէ այրը այրը թագրիրլէր եազմագա գարար վերմիշ տիր։

Մէգքիւր Բաղ. Ժողով տիւնքի իճթիմաընտա, Տիվրիկ մէքթէպլէրինէ աիտ օլուպ Տէրսաատէթ-ինճէ իճթիմա իտիպ, չիմտիյէ գատար վագը օլան մուամէլաթընն պիր բաքօրթ օսրը թանդիմ էյլէ, եարրն իճթիմա իտէճէք օլան Մէրկէթ մէճլիսը ումումիսինէ Շագտիմ իթմէկէ գարար վերմիշ տիր։

Պատէհու Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի՝ Գատրքէօրիւնէ ազիմէթ իտիպ, պիր գաչ կիւն օրատա գալաճագ, վէ բազար կիւնիւ տէ Ս. Թագաւոր քիլիսէսինտէ Գուտտասը Շէրիճ թագտիս իտէճէք տիր։

—

Ամասիա վէ Մարսըվան առաջնորդը Խոլտամեան Դեր. Տ. Պօղոս վարդապետ իւէ Գուգարու տիշարրսը Թաղ. խորհուրդը տիւնքի Բաղ. Ժողովա տավէթ օլունմուշչար իսէ տէ, իշպու տավէթէ իճապէթ իթմէմիշլեր տիր։

Իշիթսիյիմիզէ կէօրէ, Գումգարու տիշարրսը Թաղ. խորհուրդը իսթիֆասընը բաթրիգխանէյէ կէօնտէրմիշ տիր։

—

Վանտան Տէրսաատէթտէ Եաղճը խանընտա Թրնկրեան վէ Թիճարէթի խանընտա Ագճմեան Համբարձում էֆէնտիլէրէ չէքիլէն վէ պիր սուրէթի մաթպասմըզա թէպլիղ օլունան ապրիլ 18 Թարիխի պիր թէլէկրաֆ տրր։

«Այսօր 8000 ստորագրութեամբ հեռագիր տուին թիֆլիս, Հայրիկի կամ ոդիկոսացման համար։ Հաղորդեցէք ընկերներնուդ։»

Պաղտասարեան Ե. Ընկերք

—

Պու կիւնքի Օսմանլը՝ կաթոդիկոս ինթիխապընա տարր կէչէն կիւն Ռուսիա սէֆարէթի միւսթէշարը Մ. Օնու թարաֆընտան Բաթրիգ Ամեն. Տ. Ներսէս Սրբազան հազրէթլէրինէ վուգու պուլան թէպլիղաթ վէ իթիրազաթը մարիմէտէն պահիս նէշր իթտիյի պիր պէնար մախսուսա պէրվէճէր աթի պէյանը միւլահազաթ իտէյօր։

«Ռուսիա սէֆարէթի միւսթէշարը թարաֆընտան իճրա օլունան թէպլիղաթ՝ Լէհի բարալիրը քէնտի լիսանլարընտա իճրա վազ վէ նասիհաթտան մէն իթմէք էվՌուսիա լիսանընը ճէպրէն գուլլանմագ իւզրէ մէվճուտ օլան բօլիթիգանըն նէթտիճինտէն պիր չէյ տիր։

«Գաֆգասիա էրմէնիլէրինին՝ ազինէրինի քէնտի լիսանլարընտա իճրա իթմէք իմթիյազընա հէնուզ մալիք պուլունմագլարը տէրքեար տրր։ Լաքին Գաֆգասիա վալիսի բրէնս Ցունտուգօֆ Գորսագօֆ՝ քէնտի իտարէսինտէքի արազիտէ, օրալարընն զապթընտան վէ Ռուսիա մէմալիքինէ զամմու իլհագընտան պէրու մէվճուտ վէ մէրի օլան գատէի խաթանդիյէյէ խաթիմէ չէքմէք իւզրէ իթթիխազ իթմիշ օլարը բլանը հիւքիւմէթը մէրքէզիյէտէ գազուլ իթտիրմէք իւզրէ Բէթերսպուրկտա պուլունրյոր։

«Պինաէն այէյ, Էրմէնի բուհպանընն տախի պիր կիւն կէլիպ տէ, Լէհ բուհպանընն հայինէ տիւշար օլաճագլարընը զանն իթմէք քիւսթախանէ պիր հարէքէթ օլամագ։ Պու հալտէ իսէ, Ռուսիա մէմուրարը՝ Գաֆգաս էրմէնիլէրինէ Ռուսիա մէտէնիյէթինաէն իսթիֆատէլէրինի թէէմին իշիւն եկէնի սարֆ իթմիշ օլտուղլարընը, վէ Ռուսիա լիսանը պիւսպիթիւն անլէրին օլուպ, քէնտի լիսանլարընը թէրք էտէրէք, մէզքիւր լիսանտա իճրաի ային իտէպիլէճէքլէրինի տախի սէօյլէմէք իշիւն քէնտիլէրինտէ հագգ պուլաճագլար տրր։ Պիշարէ էրմէնիլեր պօշ եէրէ մինֆէիլ օլաճագլար տրր։ զիրա ֆոմ (գամը) վէ Սկարբիա՝ իշէ խաթիմէ մէրճէճէքլէր տիր։

«Պալատէքի սէօղլէրէ նազարէն, պիզիմ բէք գիյատէ պէտպին օլտուղըմըզ պէլքի տէ սէօյլենիլէպիլիր։ Լաքին Գաֆգասիա վալիսի բրէնս Ցունտուգօֆի Գորսագօֆ՝ քէնտի իտարէսինտէքի արազիտէ, օրալարընն զապթընտան վէ Ռուսիա մէմալիքինէ զամմու իլհագընտան պէրու մէվճուտ վէ մէրի օլան գատէի խաթանդիյէյէ խաթիմէ չէքմէք իւզրէ իթթիխազ իթմիշ օլար

ՄԸՍԸՐ ՎԷ ԻՆԿԻԹԷՐՐԱ

(Սուլը կէտ-Դէ-Նէ-Փէզէն գէվամ)

ԼՕՐՏ ՍԱԼԻԶՊԷՐԻՆԷՆ ՆՈՒԹԳՈՒ

Պիր միւտտէթտէն պէրու ինկիլթէրրատա կէօրիւլէն ախզուիթաճա տուրկունլուգ։ Ֆիւքէլանէն էն պէօյիւք պիր տիւչիւնճէսի օլմալը իտի։

Պիզիմ ախզուիթամըզըն բուհու, էճնէպի մկլքլէրէ սէրպէսթ սուրէթտէ քէնտի էմթաամըզըն սիւրիւմինտէ տիր։

Էն պէօյիւք բիյաչարրմըզ տախի, պաչըճա նիմ եապանի միլքլէր տիրլէր։

Իմտի պրագմամպէյզ քի, զաչգա տէվլէթլէր մէզքիւր նիմ եսպանի միլքլէրի զապթ իտիպ, աղըր կէօմրիւկլէր վաղ իլէ։ Էմթաամըզըն սիւրիմինի մէնն իթանինլէր։

Շիմտիքի հիւքիմէթիմիզին եանի Մ. կլատսթօն գապինէթօսու, հէր պիր տարմ ալըշնատան սօնրա ուզուն ուզատիկ պիր ուլուչուգլուգ հալինէ տիւշար օլմագտա, վէ սօնրատան տախի պիրտէնպիրէ պիր թէլաշ իլէ թա իչին էվվէլինտէն քէնտիլէրինէ կէօսթէրիմիզ օլան թարիգի էլէ ալմագտա տըրլար։

Պունլար ուզուն միւտտէթ կէրէք Հիքս բաչանըն հալինէ վէ կէրէք անըն թէչէպպիւսաթընա գուլագ պիկ ատմագ խթէմէտիրլէր։

Ժէնէրալ Հիքս, քէնտիլէրի իչին հիչ իտի, վէ Սուտան իւզերինէ տախի հիչ պիր վաղիֆէ իթմէմէքտէ իտիլէր։

Թէնտիլէրինէ ժէնէրալը միւմկիւհ էքեամիլէն Մըսըր հիւքիմէթինին մէսուլիյէթի իւզրէ հարէքէթ իթմէքտէ։ Վէ սօնրատան վագը օլան հալլէր իչին տախի քէնտիլէր պիւսպիւթիւն վազիֆէպկ տավրանմագտա իտիլէր։

Պիր տէ նակէհան զարպըն չիտտէթինէ թուլթուլտուգլարընտա, քէնտիլէրինին մէսուլ պուլունմըշ օլտուգլարընը տախի նակէհան կէօրտիւքտէն պաչգա, ժէնէրալ Հիքսին մահկը իլէ էօյլէ պէօյիւք մէնֆաաթլարընտա թէչէլիքէ թահթընա կիրմիշ օլտուզունու անլատալար քի, տէրհալ Մըսըր վիւքէլասընը տէրիշթիրկպ պաչգա պիր վիւքէլտա նասպ էյլէմէսի, վէ Մըսըր հիւքիմէթինին նըսֆընտան զիյատէսինի (Սուտանը) թէրք իտիպ անը պաբպարլար էլինէ թէսիմ իթմէսի իչին, խրտիվ հաղրէթլէրինին իւզերինէ ճէպր իսթիմաղ էյլէմէէ մէճպուր օլտուլար (այ՛պ, այ՛պ)։

«Սօնրատան տիչինիւլէն պու թէսպիրի իճրա իյլէտիքտէն սօնրա թէքբարէն պիր միւտտէթ բահաթ տուրմայա գարար վերտիլէր, վէ քէնտիլէրինտէն մէմուլ օլունտուգու գատար չալըշըպ իշ կէօրմիւշլէր տիր կիպի զանն իթտիլէր (կիւլէրլէր)։

Պունուն իւզերինէ պիր գաչ հաֆթալար կէչէր, վէ պիր տէ նակէհան «ոնբաշա» վիւքէլամըզըն ագլընա կէլիր քի, Սուտանըն պաղը մահէլլէրինտէ գալմըշ օլան Մըսըր մուհաֆըզ ասքէրինի ունութմուշլար իտի (կիւլիւշլէր վէ ալագըշլար)

Խարթումտա, Թօգարտա, Սինգաթտա, Գասալատա, վէ սայիր պէշ ալթը մահալլէրատէ գալմըշ օլան Մըսըր մուհաֆըզ ասքէրինի ունութմուշլար իտի։ Իմտի նակէհան ուեուշուգլուգ հալլէրինտէն ուեանըպ ագբալարընը պաչարընա թօբլասալար, վէ ալէթ թահիլ քէնտի քէնտիլէրինէ շու սիւալի իթմէյէ պաչտալար։

«Պու մուհաֆըզ ասքէրլէրինի գուրթարմագ իչուն նէ՞ եարմալըէրզ»

Պիր տէ օ արա, Ինկիլիզ կազէթաչըլարընտան պիրիսի, «ժէնէրալ կօրտօնու կէօնտէրին» տէյու եազար։

«Թամա՛մ. իչթէ պէօյլէ եարմալը տըր» տէր վիւքէլամըզ, վէ ժէնէրալ կօրտօն Սուտանա սէվգ օլունուր (եիւքսէք սէսլէ կիւլէրլէր)

Էվվէթ, ժէնէրալ կօրտօնու, թաթիմսթսըզ գուվվէթսիզ, մուավէնէթ իչուն քէնտիսինէ պիր վատ օլունմագտըզը, վէ սիւլիւք օլունաճագ պիր բօլիթիգայա գարար վերիլմէքսիզին, Սուտանա կէօնտէրտիլը։

Վէ չիմտի, ժէնէրալ կօրտօն թէհլիքէ թահթընտա պուլունմագտա տըր տէնտիլինտէ, ատէթա վիւքէլամըզըն քիպրինէ տօգանըմըզ օլույօր։ Վէ Պաշ վիւքէլամըզ Մ. Կլատսթօն բէք ագրլը պիր լաֆ իտէրէք, «էկէր ժէնէրալ կօրտօն քէնտի մէմգըսընտան իօշնուտ տէյիլ իսէ էկէր տէօնէպիրիր» տէյօր (կիւլէրլէր)

Պու նէյէ՞ պէյնզէր, պիրի՛ըմինինիզ էֆէնտիլէր։

Վագթի իլէ Ա.Մէրիգայա կիտէն պիր վարօր տէրունինտէ, եօլճուլարտան պիրիսի վարօրտաքի թէրթիպաթտան չօգ սըգըլարագ, եարը եօտա Նիհայէթ գարթանա չիքայէթ իթտիյինտէ, գարթան նէ՞ ճէվապ վէրսէ էյի տիր։ «Էֆէնտի էկէր խօշնուտ տէյիլ իսէնիզ, վարօրտան տիչարը չըգապիրսինիզ» տէյու ճէվապ վերմիշ (կիւլէրլէր)

Շիմտի վիւքէլամըզըն պէտպախթ ժէնէրալ կօրտօնա վերտիյի ճէվապ տախի, պունուն թըպգըսը տէյի՞լ մի տիր։

(Ալգըշլար)

Հիւքիմէթ, Մէհմէտինի սաը օրտուլարընը եգմէք իչուն թէք պիր ատէմի իւզերինէ կէօնտէրմէքլէ իգթիֆա իտէրէք, քիւրէքլերի արթըգ էլտէն պրագմըշ ժողով վար տըր։ Մէզքիւր ժողովն 28 ադասը օլուպ, Սահմանադրութիւնըն իյճատ իթտիրտիյի վէզայիֆի իյֆա իթմէք, վարչական ժողովար ինթիխապ իթմէք վէ անլէրին հիսապընը իսթիմա էյլէմէք իւզրէ Գեր. Առաջնորդ Սըբազանըն թահթը բիյասէթինտէ օլարագ իւքի իւչ ատա պիր քէսրէ ագտը իճթիմա էյլէր։

Պրուսատա քաղ. վէ կրօն. ժողովար տախի մէվճուտ օլուպ, պիրինճիսի 5 վէ իքինճիսի 8 ադատէն միւթէշքքիլ տիր։ Իշպու մէճլիսլեր՝ վիլայէթին բուհանի վէ ճիսմանի մէսալիհի բուլյէթի իչուն Գեր. Առաջնորդ Սըբազանըն թահթը բիյասէթինտէ օլտուղը հալտե։ 15 կինտէ պիր քէսրէ սուրէթը մունթազամէտ ագտը իճթիմա իտէրլէր։ Վէ իրճապը հալինտէ քէնտիսինէ տիր մէսալիհի թէսվիկ իչուն խառն ժողով տախի թէճէմմիւ իտէր։

Շէհրիմիզտէ 5 ադատան միւքէքքէպ պիր տէ Դատաստանական խորհուրդ մէվճուտ օլուպ, ադասընըն պիր գրսմը բուհանի վէ գրսմը տիկէրի ճիսմանի տիր։ Իշպու մէճլիս՝ վիլայէթին զէվճ ու զէվճէ վէ դատական մէսալիհինի թէսվիյէ իչուն առաջնորդ վէքիլի Արժ. Վանքեան Տ. Արիստակէս Ս. վարդապետին թահթը բիյասէթինտէ օլարագ հաֆթատա պիր տէֆա ագտը մէճլիս իտէր։ Տնտեսական խորհուրդ վէզայիֆինի Քաղ. ժողով իյֆա իտէր իսէ տէ։ Ուսումն. խորհուրդը պու սէնէ իչուն հէնուզ թէչքիլ օլունմամըշ տըր։

Ումում էհալի թարաֆընտան միանթէխէպ պիր տէ Թաղ. խորհուրդըմըզ վար տըր քի։ 7 ադատան միւթէշքքիլ օլան պու հէյէթ՝ հէր ճումա կիւնէրի իճթիմա իյէր։ Վիճակն պէճիւմլէ գարիյէլերինտէ տախի Թաղ. խորհուրդըզը թէէսիս օլունմուշ տըր։ Պրուսա Թաղ. խորհուրդը թարաֆընտան միանթեխէպ վէ 7 ադատան միւբէթթէպ պիր հոգարարճութիւն տախի Մեծ. Ներսվրճան էֆէնտինին թահթը ատենապետութիւնընտա գըզ վէ էրքէք չօճուգլար մէքթէպլերինէ նէզարէթ իտեր։ Իշպու հոգարարճութիւն հէյէթինին պիր գրսմը՝ շէհրիմիզ Ուսումնասիրաց ընկերութիւնընն Տնօրէն ժողով ադասընտան միւթէշէքքիլ տիր։

Իշպու Ընկերութիւն՝ 1863 սէնէսինտէ թէէսսիս իթմիշ օլաք, մագսէտի՝ գրզ վէ էրքէք մէքթէպ շակիրտանընա իճրատ մուավէնէթ տիր։ Մէքթէպլերտէ 300 գատար էրքէք վէ 200 գատար գրզ շակիրտան մէվճուտ օլուպ,

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՊՐՈՒՍԱ

Շէհրը մէզքիւր մուխտիրիմիզին տիւնքի նիսֆսէմիզտէ միւնտէրճ օլան մէքթուպլարընտան տէվամ վէ խիթամ.

Շիմտի կէլէլիմ շէհրիմիզ՝ ատվալը միլլիյէսինէ։

Պրուսա վիլայէթինտէ՝ Սահմանադրութիւն ատքիտմընճա միւթէշէքքիլ պիր երեսփոխանական ժողով վար տըր։ Մէզքիւր ժողովն 28 ադասը օլուպ, Սահմանադրութիւնըն իյճատ իթտիրտիյի վէզայիֆի իյֆա իթմէք, վարչական ժողովար ինթիխապ իթմէք վէ անլէրին հիսապընը իսթիմա էյլէմէք իւզրէ Գեր. Առաջնորդ Սըբազանըն թահթը բիյասէթինտէ օլարագ իւքի իւչ ատա պիր քէսրէ ագտը իճթիմա էյլէր։

Պրուսատա քաղ. վէ կրօն. ժողովար տախի մէվճուտ օլուպ, պիրինճիսի 5 վէ իքինճիսի 8 ադատէն միւթէշքքիլ տիր։ Իշպու մէճլիսլեր՝ վիլայէթին բուհանի վէ ճիսմանի մէսալիհի բուլյէթի իչուն Գեր. Առաջնորդ Սըբազանըն թահթը բիյասէթինտէ օլտուղը հալտե։ 15 կինտէ պիր քէսրէ սուրէթը մունթազամէտ ագտը իճթիմա իտէրլէր։ Վէ իրճապը հալինտէ քէնտիսինէ տիր մէսալիհի թէսվիկ իչուն խառն ժողով տախի թէճէմմիւ իտէր։

Շէհրիմիզտէ 5 ադատան միւքէքքէպ պիր տէ Դատաստանական խորհուրդ մէվճուտ օլուպ, ադասընըն պիր գրսմը բուհանի վէ գրսմը տիկէրի ճիսմանի տիր։ Իշպու մէճլիս՝ վիլայէթին զէվճ ու զէվճէ վէ դատական մէսալիհինի թէսվիյէ իչուն առաջնորդ վէքիլի Արժ. Վանքեան Տ. Արիստակէս Ս. վարդապետին թահթը բիյասէթինտէ օլարագ հաֆթատա պիր տէֆա ագտը մէճլիս իտէր։ Տնտեսական խորհուրդ վէզայիֆինի Քաղ. ժողով իյֆա իտէր իսէ տէ։ Ուսումն. խորհուրդը պու սէնէ իչուն հէնուզ թէչքիլ օլունմամըշ տըր։

Ումում էհալի թարաֆընտան միանթեխէպ պիր տէ Թաղ. խորհուրդըմըզ վար տըր քի։ 7 ադատան միւթէշքքիլ օլան պու հէյէթ՝ հէր ճումա կիւնէրի իճթիմա իյէր։ Վիճակն պէճիւմլէ գարիյէլերինտէ տախի Թաղ. խորհուրդըզը թէէսիս օլունմուշ տըր։ Պրուսա Թաղ. խորհուրդը թարաֆընտան միանթեխէպ վէ 7 ադատան միւբէթթէպ պիր հոգարարճութիւն տախի Մեծ. Ներսվրճան էֆէնտինին թահթը ատենապետութիւնընտա գըզ վէ էրքէք չօճուգլար մէքթէպլերինէ նէզարէթ իտեր։ Իշպու հոգարարճութիւն հէյէթինին պիր գրսմը՝ շէհրիմիզ Ուսումնասիրաց ընկերութիւնընն Տնօրէն ժողով ադասընտան միւթէշէքքիլ տիր։

Իշպու Ընկերութիւն՝ 1863 սէնէսինտէ թէէսսիս իթմիշ օլաք, մագսէտի՝ գրզ վէ էրքէք մէքթէպ շակիրտանընա իճրատ մուավէնէթ տիր։ Մէքթէպլերտէ 300 գատար էրքէք վէ 200 գատար գրզ շակիրտան մէվճուտ օլուպ,

Բուսիանըն տէհշէթլի իսմի, Մէրվի ֆէթհ իթմէյէ քեաֆի օլմուշ իտի։

Ինկիլիզ իսմինին տէհշէթի իսէ, հիւքիւմէթիմիզին Գանտահարը (Ագֆանիսթան) թէրք իտիպ կէրի չէքիմիշ օլմասընտան պէրու մահվ օլմուշ տըր։

Պու վիւքէլա անլամագ իսթէմէեօր քի, պու գապիլէլէր, մէտէնիյէթտէն պիպէհրէ պուլունան պու վախի գալապալըգլար, եալընըզ սիլահ գուվվէթի իլէ իտարէ իտիլէմէզլէր։

Մէզքիւր գապիլէլէր, քէնտի խէեալաթլարը իլէ իտարէ իտիլմէյի տիրլէր։

Պունլարը, քէնտի գօրգուլարը իլէ իտարէ իթմէք լազըմ տըր։

Պու միլլէթլէր, քէնտի քէնտիլէրինէ չուտու սէնալ իտէրլէր։

«Գուվվէթի, վէ իլէրու տօպրու հարէքէթ իտէն տէվլէթ հանկը-սը տըր։ Վէ հարէքէթինտէ գարարսըզ վէ կէրի չէքիլէն տէվլէ՞թ հանկըը տըր»։

Պու ատէմլէր, Ռուսիանընդ հէր սէնէ իլէրի տօղրու հարէքէթ իթմէքտէ օլտուղունու, վէ ինկիլթէրրանընդ, գազանմըշ օլտուղը չէյլէրի տէ թէրք իտիպ կէրի չէքիմէքտէ օլտուղունու կէօրտիւքլէրինտէ, չու նէթիճէյի իսթիրահ իթտիլէր քի, Ռուսիա իլէ ուզաչըպ քէնտիսինէ իթաաթ իթմէք ֆայիտէյի օլաճագ, վէ ինկիլթէրրայը արթըգ պիր չէյ եէրինէ գօյմայըպ օնա կէօրէ հարէքէթ իթտիքլէրինտէ, քէնտի բահաթլարընա պիր խալէլ կէլմէյէճէք իտի։

Վիւքէլի հաղրէթ, կէրէք թրանսվաալտա, կէրէք Զուլուսթանտա վէ կէրէք Ագֆանիսթանտա իչթէ պու եօլտա պիր բօլիթիգայա սիւրիւք իտէրէք, պիւթիւն եարտըգլարըմըզը պօղուպ պիր թարաֆա չըգտը։

Մըսըրտա տախի, կիւյա պիզիմ պաչտամըշ օլտուղուժուղ բօլիթիգայը տէվամ իթմէքտէ օլտուգլարընը պէհան իտէյօրլար։

Էվվէթ իլի սէնէ գատար պիզիմ բօլիթիգամըզա տէվամ իթտիրլէր, ֆագաթ գարիդաթիրինի իճրա իթմէք իչուն (կիւլիւշլէր վէ ալագըշլար)։ Վէ իչի պիւսպիւթիւն իհմալա վէ գարարսըզլըգա պրագարագ, պիզիմ պաչտըղըմըզ Մըսըր բօլիթիգասընն էն պաչըճա նէթիճէյէրինին ֆէտտա օլունմասընա միւսաատէ իթտիլէր։

Սէօյլէտիյիմէ էյի տիգգաթ էտտին։ Թիճարէթճէ ֆայիտէլի ահնամէլէր ագտ իտէպիլմէմիզ իչուն, գուվվէթլի օլտուղումուզու կէօսթէրմէմիզ լազըմ կէլմէքտէ տիր։ Իմտի վիւքէլի հաղըրէ, չիմտի Մըսըրտա սիւրիւք իյմէքտէ օլտուղու բօլիթիգասը իլէ մի գուվվէթճէ նամըմըզը թէքբարէն եէրինէ կէթիրէճէք տիր, վէ նէ՞ տիր Մըսըրտա իթթիսաղ իթտիքլէրի բօլիթիգա։

Պիր սէս.—Զաթէն բօլիթիգալարը վա՞ր մը տըր (ալագըշլար)։

Էվվէթ չօգ ատէմլէր։ Վիւքէլի հաղրէնէն բօլիթիգասը նէտէն իպարէթ օլտուղունու անլարը պուլմայա չալըշմըշլար տըր։ պիր քէսրէ պէն տախի պու չէյի թէճրիւպէ իտէճէյիմ (կիւլիւշլէր վէ ալագըշլար։)

Պունլարըն բօլիթիգասը «սօնրա» բօլիթիգասը տըր (եիւքսէք սէսլէ կիւլէրլէր)։

Մ. Կլատսթօն գապինէթօսու, հէր պիր տարմ ալըշնատան սօնրա ուզուն ուզատիկ պիր ուլուչուգլուգ հալինէ տիւշար օլմագտա, վէ սօնրատան տախի պիրտէնպիրէ պիր թէլաշ իլէ թա իչին էվվէլինտէն քէնտիլէրինէ կէօսթէրիմիշ օլան թարիգի էլէ ալմագտա տըրլար։

Պունլար ուզուն միւտտէթ կէրէք Հիքս բաչանըն հալինէ վէ կէրէք անըն թէչէպպիւսաթընա գուլագ պիկ ատմագ խթէմէտիրլէր։

Ժէնէրալ Հիքս, քէնտիլէրի իչին հիչ իտի, վէ Սուտան իւզերինէ տախի հիչ պիր վաղիֆէ իթմէմէքտէ իտիլէր։

Թէնտիլէրինէ ժէնէրալը միւմկիւհ էքեամիլէն Մըսըր հիւքիմէթինին մէսուլիյէթի իւզրէ հարէքէթ իթմէքտէ։ Վէ սօնրատան վագը օլան հալլէր իչին տախի քէնտիլէր պիւսպիւթիւն վազիֆէպկ տավրանմագտա իտիլէր։

Պիր տէ նակէհան զարպըն չիտտէթինէ թուլթուլտուգլարընտա, քէնտիլէրինին մէսուլ պուլունմըշ օլտուգլարընը տախի նակէհան կէօրտիւքտէն պաչգա, ժէնէրալ Հիքսին մահկը իլէ էօյլէ պէօյիւք մէնֆաաթլարընտա թէչէլիքէ թահթընա կիրմիշ օլտուզունու անլատալար քի, տէրհալ Մըսըր վիւքէլասընը տէրիշթիրկպ պաչգա պիր վիւքէլտա նասպ էյլէմէսի, վէ Մըսըր հիւքիմէթինին նըսֆընտան զիյատէսինի (Սուտանը) թէրք իտիպ անը պաբպարլար էլինէ թէսիմ իթմէսի իչին, խրտիվ հաղրէթլէրինին իւզերինէ ճէպր իսթիմաղ էյլէմէէ մէճպուր օլտուլար (այ՛պ, այ՛պ)։

«Սօնրատան տիչինիւլէն պու թէսպիրի իճրա իյլէտիքտէն սօնրա թէքբարէն պիր միւտտէթ բահաթ տուրմայա գարար վերտիլէր, վէ քէնտիլէրինտէն մէմուլ օլունտուգու գատար չալըշըպ իշ կէօրմիւշլէր տիր կիպի զանն իթտիլէր (կիւլէրլէր)։

Պունուն իւզերինէ պիր գաչ հաֆթալար կէչէր, վէ պիր տէ նակէհան «ոնբաշա» վիւքէլամըզըն ագլընա կէլիր քի, Սուտանըն պաղը մահէլլէրինտէ գալմըշ օլան Մըսըր մուհաֆըզ ասքէրինի ունութմուշլար իտի (կիւլիւշլէր վէ ալագըշլար)

Խարթումտա, Թօգարտա, Սինգաթտա, Գասալատա, վէ սայիր պէշ ալթը մահալլէրատէ գալմըշ օլան Մըսըր մուհաֆըզ ասքէրինի ունութմուշլար իտի։ Իմտի նակէհան ուեուշուգլուգ հալլէրինտէն ուեանըպ ագբալարընը պաչարընա թօբլասալար, վէ ալէթ թահիլ քէնտի քէնտիլէրինէ չու սիւալի իթմէյէ պաչտալար։

«Պու մուհաֆըզ ասքէրլէրինի գուրթարմագ իչուն նէ՞ եարմալըէրզ»

Պիր տէ օ արա, Ինկիլիզ կազէթաչըլարընտան պիրիսի, «ժէնէրալ կօրտօնու կէօնտէրին» տէյու եազար։

«Թամա՛մ. իչթէ պէօյլէ եարմալը տըր» տէր վիւքէլամըզ, վէ ժէնէրալ կօրտօն Սուտանա սէվգ օլունուր (եիւքսէք սէսլէ կիւլէրլէր)

Էվվէթ, ժէնէրալ կօրտօնու, թաթիմսթսըզ գուվվէթսիզ, մուավէնէթ իչուն քէնտիսինէ պիր վատ օլունմագտըզը, վէ սիւլիւք օլունաճագ պիր բօլիթիգայա գարար վերիլմէքսիզին, Սուտանա կէօնտէրտիլը։

Վէ չիմտի, ժէնէրալ կօրտօն թէհլիքէ թահթընտա պուլունմագտա տըր տէնտիլինտէ, ատէթա վիւքէլամըզըն քիպրինէ տօգանըմըզ օլույօր։ Վէ Պաշ վիւքէլամըզ Մ. Կլատսթօն բէք ագրլը պիր լաֆ իտէրէք, «էկէր ժէնէրալ կօրտօն քէնտի մէմգըսընտան իօշնուտ տէյիլ իսէ էկէր տէօնէպիրիր» տէյօր (կիւլէրլէր)

Պու նէյէ՞ պէյնզէր, պիրի՛ըմինինիզ էֆէնտիլէր։

Վագթի իլէ Ա.Մէրիգայա կիտէն պիր վարօր տէրունինտէ, եօլճուլարտան պիրիսի վարօրտաքի թէրթիպաթտան չօգ սըգըլարագ, եարը եօտա Նիհայէթ գարթանա չիքայէթ իթտիյինտէ, գարթան նէ՞ ճէվապ վէրսէ էյի տիր։ «Էֆէնտի էկէր խօշնուտ տէյիլ իսէնիզ, վարօրտան տիչարը չըգապիրսինիզ» տէյու ճէվապ վերմիշ (կիւլէրլէր)

Շիմտի վիւքէլամըզըն պէտպախթ ժէնէրալ կօրտօնա վերտիյի ճէվապ տախի, պունուն թըպգըսը տէյի՞լ մի տիր։

(Ալգըշլար)

Հիւքիմէթ, Մէհմէտինի սաը օրտուլարընը եգմէք իչուն թէք պիր ատէմի իւզերինէ կէօնտէրմէքլէ իգթիֆա իտէրէք, քիւրէքլերի արթըգ էլտէն պրագմըշ ժողով վար տըր։ Մէզքիւր ժողովն 28 ադասը օլուպ, Սահմանադրութիւնըն իյճատ իթտիրտիյի վէզայիֆի իյֆա իթմէք, վարչական ժողովար ինթիխապ իթմէք վէ անլէրին հիսապընը իսթիմա էյլէմէք իւզրէ Գեր. Առաջնորդ Սըբազանըն թահթը բիյասէթինտէ օլարագ իւքի իւչ ատա պիր քէսրէ ագտը իճթիմա էյլէր։

Պրուսատա քաղ. վէ կրօն. ժողովար տախի մէվճուտ օլուպ, պիրինճիսի 5 վէ իքինճիսի 8 ադատէն միւթէշքքիլ տիր։ Իշպու մէճլիսլեր՝ վիլայէթին բուհանի վէ ճիսմանի մէսալիհի բուլյէթի իչուն Գեր. Առաջնորդ Սըբազանըն թահթը բիյասէթինտէ օլտուղը հալտե։ 15 կինտէ պիր քէսրէ սուրէթը մունթազամէտ ագտը իճթիմա իտէրլէր։ Վէ իրճապը հալինտէ քէնտիսինէ տիր մէսալիհի թէսվիկ իչուն խառն ժողով տախի թէճէմմիւ իտէր։

Շէհրիմիզտէ 5 ադատան միւքէքքէպ պիր տէ Դատաստանական խորհուրդ մէվճուտ օլուպ, ադասընըն պիր գրսմը բուհանի վէ գրսմը տիկէրի ճիսմանի տիր։ Իշպու մէճլիս՝ վիլայէթին զէվճ ու զէվճէ վէ դատական մէսալիհինի թէսվիյէ իչուն առաջնորդ վէքիլի Արժ. Վանքեան Տ. Արիստակէս Ս. վարդապետին թահթը բիյասէթինտէ օլարագ հաֆթատա պիր տէֆա ագտը մէճլիս իտէր։ Տնտեսական խորհուրդ վէզայիֆինի Քաղ. ժողով իյֆա իտէր իսէ տէ։ Ուսումն. խորհուրդը պու սէնէ իչուն հէնուզ թէչքիլ օլունմամըշ տըր։

Ումում էհալի թարաֆընտան միանթեխէպ պիր տէ Թաղ. խորհուրդըմըզ վար տըր քի։ 7 ադատան միւթէշքքիլ օլան պու հէյէթ՝ հէր ճումա կիւնէրի իճթիմա իյէր։ Վիճակն պէճիւմլէ գարիյէլերինտէ տախի Թաղ. խորհուրդըզը թէէսիս օլունմուշ տըր։ Պրուսա Թաղ. խորհուրդը թարաֆընտան միանթեխէպ վէ 7 ադատան միւբէթթէպ պիր հոգարարճութիւն տախի Մեծ. Ներսվրճան էֆէնտինին թահթը ատենապետութիւնընտա գըզ վէ էրքէք չօճուգլար մէքթէպլերինէ նէզարէթ իտեր։ Իշպու հոգարարճութիւն հէյէթինին պիր գրսմը՝ շէհրիմիզ Ուսումնասիրաց ընկերութիւնընն Տնօրէն ժողով ադասընտան միւթէշէքքիլ տիր։

Իշպու Ընկերութիւն՝ 1863 սէնէսինտէ թէէսսիս իթմիշ օլաք, մագսէտի՝ գրզ վէ էրքէք մէքթէպ շակիրտանընա իճրատ մուավէնէթ տիր։ Մէքթէպլերտէ 300 գատար էրքէք վէ 200 գատար գրզ շակիրտան մէվճուտ օլուպ,

ԷՍՐԱՐԸ ՊԱՊԱ ԹՕՄ

ՄԻՒԷԼԻՖԻ

ՔԵՐՈՎԲԻ ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

Գ.

ՀԱՑՏՈՏ ՍԻՄՈ

(2006 Նէ-Դէբրօդան գէվամ)

—Եալընըզ իքի այ տըր քի պու հալէ տիւշիւմ։

—Օնատան էվվէ՞լ։

—Միւմքին մէրթէպէ բահաթ իտիմ։

—Ա՜ճայիպ, սօնրատան սէնի թաղեիգ իյլէմէյէ՞ մի պաչտարլար։

—Խա՛յր էֆէնտի, էվվէլքի սահիպիմ էյի պիր Միւսլիման իտի։

—Յիմէք պիր քի սօնրատան սահիպին տէյիշիլտի։

—Էվվէթ էֆէնտի, էվվէլքի սահիպիմ ձէզայիրի պիր Միւսլիման օլուպ, ֆագաթ պէտարթթլըզմատան վէֆաթ իթտիյինտէն, պէնի Մաղբուլը պիր Սրբաղ, թէրքէքտէն սաթըն ալը։

—Շու սէնի էլինէն ալարըմըզ Արա՞պ մը։

—Էվվէթ էֆէնտի, վէ պու տաէմ էսիրճի օլուպ, էյի պիր ֆիյաթլա պէնի սաթրն ալաճագ պիր միչթէրի պուլամատըրընտան, իւզերիմէ մէսարիֆ իթմէք իտիթէմէզ իտի, չօգ կիւն պիւսպիւթիւն ամ գալմագտա, վէ պապէն տախի սաեաք եէմէքտէ իտիմ. էկէր պիզ եէթիշմէսէնիզ, իշիմ պիթմիշ իտի։

—Նէ՞ սուրէթլէ էիր տիչիւն։

—Ձէպպիր գուբսանլարը, կէմիմիզի պատրըլար, 20 քիչի իտիք։ Մուհարէպէ իթտիք, եալընըզ իքի քիչի սաղ դալտըգ. արգատարը պաճաղընտան վուրուլմուշ իտի. ֆագաթ հէյ վա՛հ. պանա հիշ պիր գուրչուն իսապէթ իթմէմիշ իտի. էվվէթ հէյ պիր թարաֆըմ ինճինմէմիշ իտի։

—Էյլէմէ՞ մի իսթէմէքտէ իտին։

—Պաչըմա կէլէճէքլէրինի պիլսիկիմտէն, էվվէլճէ էօլուպ գուրթարմագ արզու իթմէքտէ իտիմ։

—Պիչարէ՞ տէլիգանը. Ֆագաթ տայիմա Ալլահըն ինայէթինէ կիւվէնէրէք մէյեուս օլմամալը տըր. պագ ձէնապը Հաղգ սէնի օ իշկենճէլէրտէն գուրթարմագ իչուն պիպի նէ՞ սուրէթլէ քէնտի լութֆ ու մէրհամէթինին պիր էտնա ալէթ իթթիսաղ պուլուրմուշ սուր։

—Թէչէ՛ քքիր իտէրիմ էֆէնտի. էօմրիմինն նիհայէթինէ գատար էսիրինիզ օլուպ, ուզրունուզա ֆէտան ճան իթմէքլիկի քէնտիմէ պիր իգպալ ատտ իտէճէյիմ։

—Ֆագաթ Սիմո, չօճո՛ղում. պէնիմ տախի պիր Աբաղ էսիրճի օրմատաղմը պիպիէլիսին. Ինկիլթէրրայա աեագ պատաղըմըզ գինինա, պանա հիշ պիր էյ պօրճու օլմագսըզն սէրպէսթճէ իթթէսիին թարաֆա կիմ մէէզուն օլաճագսըն։

—Էֆէնտի. ալիճէնապլըզընըզ իչուն թէչէքքիր իտէրիմ. ֆագաթ պէնիմ կիպի սէֆիլ վէ գըյմէթսիզ պիր տէլիգանը իչուն, քիւլանէթլի պիր մալաղ ֆէտտա լյէմիշ օլտուզունուզը հիսապա ալմամագ գապիլ օլտա պիլէ, պէնի ալիքեար վէ տէհշէթլի պիր էօլիմտէն գուրթարտըգտան սօնրա, էօմրիմինն նիհայէթինին գատար պիպ սատըգանէ խըրամէթ իթմէքլիյիմէ միւսասէ պուեուրմատըզընը հալտէ, եիւբէյիմին ճանըզընտան, պիր սուրէթի տիկէրլէ վէֆաթըմա սէպէպ օլաճագսընըզ։

—Վալիտէն, բէտէրին վա՞ր մը տըր։

—Խա՛յր. տիւնեա իւզերինտէ, Ալլահտան վէ տիզանն պանդա քիմսէմ եօք տըր. մէրհամէթ էտին գուլունուզա, էֆէնտի։

Սիմո պու սօն սէօյլեւ սէօյլէտիյինտէ, օթուրտուզու եէրտէն ֆրլանըպ գալդարագ, թէօսալտա Գօնթ տը Վայնըն այոգլարընա գպանտը։

Գօնթ, տէրհալ մէրգումու գուճագլարըպ ալտաղա գալտըրարագ, «տէնի պրագմայսաճաղըմ Սիմո, հիմայէմ էմին օլապիլիրսինո» տէտի։

Գօնթ տը Վայն ինկիլթէրրայա ավտէթ իթտիյինտէ, Սիմո, հարէմ տայրէքսինին էն միհիմմ մէսուրիյէթինէ եանի Մատամ Գօնթէսին պաշ խաաէմէլիյի մէսնէտինէ նամլը օլտու։

Սէֆիլ Մաղբուլ էսիրի, Վայն դալէասը էֆէնտիլէրինին նազլըսը օլմուշ իտի։

Իքի սէնէ գատար իշլէր բէք ալէա հալտէ տէվամ իտիպ, Սիմո իւզերինտէ, կէրէք Գօնթուն վէ կէրէք Գօնթէսին էմիյէթլերէ ուշադիրճէլերէ ալարագ, Սիմոնը մալիսի օլմայինն բէք ազ էարար պուլուճանմագտա քիչի։

Բէք ազ խըտմէթքեարլար վէ մէմուրլար, Վայն Գօնթու վէ Գօնթէսի գատար ուրճէնաղ, ճէմաէրատ-նէզարէթճի, վէ տէրճէյի նիհայէտէ հիւանի ամրմագ ստիպի էֆէնտիլէրէ մաիք պուլունմըշլար տըր։

Հայը՞գ քի, էմիյէթլէրինէ վէ մուհապէթլերինէ նայլ գըսմը օլտըգլարը պու այշագ ամէլիգանը, նիհայէթ պիր երլան իտի։

Պու հայլաղ նանքէօր, հանըմը թարաֆընտան քէնտի հագդընտա իսլրագ իտիլէն նէզաքէթ վէ մուհապէթ, պիր սուի նիյէթէ համլ իթմէք տէրճէյլէրինէ գատար այշագլանըպ, էֆէնտիսինին ըրպընա գատա իթմէք թասավվուրունուն բէք գօլայլամըզ օլտուզունա քէնտի քէնտիսինի իաքեաթ իթտիրտէն սօնրա, պիր կիւն գալէայը թէնկա, վէ Մատամ Գօնթէսի քէնտի օտատընտա եատընըզ պուլարագ, մէրգումէնին տեաղլարընա գաբանտը։

—Սի՛մո. նէ՞ իսթէրսին տէտի Գօնթէս չաբըրագ։

—Մա՛տամ. . . մա՛տամ. . . մէրհամէթ էտին։

—Սէօյլէ Սի՛մո, նէ՞ իսթէրսին։ չաբուգ սէօյլէ։

—Մա՛տամ. . . մատամ. . . էմր իտին հուզուրունուզատա էօլէյիմ։

—Նէ՞ իչուն էօլճէքսին Սի՛մո. տեաղա գալգ. էօլճէկը նէ՞ վար տըր։

—Մա՛տամ. . . մա՛տամ. . . արթրգ եաչամաեա թագաթըմ գալմատը. վիճուտիմ իտարագ. . . վիրան օլտու։

—Էյլէ կամ էֆէնտիյէ սէօյլէյիմ, սէնի թէպտիրի հավա իչուն պիր միւտտէթ ֆիրահպալաչ պիր քէօյէ կէօնտէրսին։

—Մա՛տամ. ապիզէ՛մ, նազլը՛մ, սիպին պուլունմատըրընը էէր գրալար պաչչէսի տախի օլտա, պէնիմ իչուն պիր ճէհէննէմ տիր։

—Պէնի պու գատար սէվմէ՞օրմուսուն Սի՛մո։

—Ա՜հ սէվմէք տէյիլ քի, ատէթա. . .

—Ա՜հրատամ, անդատամ. մատամ քի պու տէրէճէտ պէնի սէվմէօրսուն, տիմէք պիր քի հէր էֆիմէ տէ իթթաաթ էտէճէքսին։

—Էվվէթ, էվվէթ, չիմտի չու տաղդատա էօլմէքլիյիմի ամր էտին. չու տիլէրէր սեաղլարընընը ալթընտա ֆէտան ճան իթմէքլիյիմի ֆէվգէտտէ պիր իգպալ ատտ իտէճէյիմ։

(Տէվամ

պունլար՝ 12 մուալիմ վէ մուալիմէ Թարաֆընտան Թէտրիս օլունմագտա տըրլար։ Մէքեաթիպը մեգքիւրէտէ Էրմէնիճէ, Թիւրքճէ, Ֆրանսըզճա, Կրօնագիտութիւն, Եկեղեցական երգեցողութիւն, Ազգ. երգ, իլմը բագգամ, ճօղրաֆիա, Թարիխ, էլ հիւներլերի վէ բիյանօ Թահսիլ օլունմագտա տըր։

Մէքթէպլերին մէսարիֆ պիւտժէսի՝ մահիյէ 5500 ղրշ. օրուպ, պունըն 2000 ղրշը Ուսմանոսիրաց ընկերութիւնտան, 1500 ղրշը այլգալարտան, 500 ղրշը Թաղ Խորհուրդ սանտըղընտան Թէսվիյէ օլունըպ, մապագրսը տա գոնսերտէն վէ ասհապը խայրըն իանաթընտան հուսուսլէ կէլիր։

Մէքեաթիպին հալի՝ խուսուսիլէ շու սօն սէնէլէրտէ խօյնուտիյէթի մուճիպ տէրէճէտէ օրուպ, կէրէք էրքէք վէ կէրէք գըզչակիրտան եազ վէ գըզ սուրէթը մունթազամէտ մէքթէպլէրէ տէվամ իտէրլէր։ Էրքէք չակիրտանը մէքթէպի՝ վասի պիր պինա օրուպ, միԹէվէֆա Գէորգ Դ. կաթողիկոսը իսմինէ, վէ գըզ չակիրտան մէքթէպի չիմտիքի առաջնորդըմըզ Գեր. Տ. Բարթողիմէոս Սրբազան իսմինէ պինա ուինչա գըլընմըզ տըր։

Առաջնորդարան՝ եիւքսէք պիր մէվգրտա ինչա իտիրմիշ օրուպ, եէտի ատէտ տէօչէնմիշ մունթազամ օտալարը հավի տիր։ Մէզքիւր օտալար՝ Գեր. Սրբազան Առաջնորդ իլէ վէքիլինին իդամէթինէ, վէ միլլէթ մէճլիսլէրինին իճթիմաընա մուխասսէս տիր։ Առաջնորդարանտա պիր տէ մունթազամ Դիւանատուն վար տըրքի, Բարթրիգխանէ Դիւանատուտա պիլէ պիր իպրէթ օլապիլիր։ Իչպու Դիւանատուն՝ Ճ-ըշէ-(էվրագ) ուսուլի իւզրէ գայտ, թահրիրաթ, մուհասէպէ վէ ըսթաթիսթիգ նազարը իլէ տէօրթ չիւպէյէ միւնգաէմ տիր։

Մէգքիւր առաջնորդարանը Ս. Աստուածածին նամը իլէ պիր քիլիսէսի մէվճուտ օլուպ, տիկէր իքի քիւչիւք քիլիսէլէր՝ պունա մունթասըլ տըրլար։ Բուհանի նազմաթը ինթիզամը վէ եէքթարզ ուսուլի՝ էհալինին հրսիյաթը տինիլէրինի տայիմա ույանըպ սագլայմագ խասախի չամիլ տիրլէր։ Քիլիսէ, առաջնորդարան վէ էրքէք չակիրտան մէքթէպի՝ պիր թագըմ կէօրկէլի աղաճլարը վէ միԹէատտիտ սուլարը չամիլ պաղչէլէր իլէ մուհաթ տըրլար։

Գաւառ. Վարչութիւն, Կրօն. վէ Քաղ. վէ Խաուն Ժողովար վէ Տեսուչ Խորհուրդլար՝ Սահմանադրութիւն ահքեամընա, քէնտի իքի սէնէլիք տէվրլէրինին խիթամընտա երեսփ. ժողովա պիր բաբօրթօ թագտիմ իտէրլէր։ Պըրուսա Էրմէնի միլլէթինին ահվալի վէ ժողովարտա Սահմանադրութիւն ահքեամընին իճրասը հագգընտա մէրքէզ Ներսէս. ժողովը իլէ վարչութիւնընին մաղինախթ ալաղիտէպիմէլէրի իչուն հիչ տէյիլ իսէ սօն իքի սէնէլիք բաբօրթօնըն մէվգրի ինթիչարէ վազ օլունմասը արզու օլունուր։

* *

Առաջնորդ Սրբազանն՝ միլլի ժողովարտան պազգա, մէսալիհը զամիյէսի վէ մուխապէրաթը, վէ մահալլի հիւքիւմէթի իլէ Վիճակընին պիլճիմլէ գայմագամ վէ միւտիրլէրիյլէ միւնասէպաթը վար տըր։ Էրմէնի, Միւսլիման, Ռում, Գաթօլիք, Բրօթէսթան վէ Եահուտի՝ հէր քէս միչարէլէյհ Առաջնորդընին իսմինի մէտհ ու սիթայիշլէ եատ ու թիզքեար իտէրչօգլարը միչարէլէյհէ պիլ միւրաճաա, մահզէրլէր վէ խաթիատլար թագտիմ իտիւպ, նէզտը հիւքիւմէթտէ քէնտի շէֆաաթ վէ վէսաթէթինի իսթիտա իտէրլէր, զիրա Բարթողիմէոս Սրբազան՝ քէնտի խասարը ինանիլէթ քեարանէսի վէ փուգարա վէ պիվայէկեանընն մուհաֆազի հուգուգը հագգընտա մուհթասրֆ օլտըգը հրսիյաթը հասէնէսի իլէ տէյիլ եալընըզ Պրուսալլարընն, իլա թէքմիլ վիլայէթ էհալիսինին թէվճճիհ վէ հիւրմէթինէ նաիլ օլմուշ տըր։ Բուհանիի միչարէլէյհ պիր զիյարէթէ չըգտըրընտա, հէր միլլէթ էֆրատը՝ քէնտիլէրինին էվլատլարգ մուհապէթինէ պիր նիշանէ օլմագ իւզրէ այաղա գալգըպ, քէնտիսինի սէլամլարլար։

Բարթողիմէոս Սրբազան՝ էհալինին թէվճճիհինանն մասատա, քէնտի տիրայէթ, ֆանուշինասլըգը, թաթլը լիսանը, վէ խուսուսիյլէ մէնաֆիի հիւքիւմէթի մուհաֆազա զիմմընտա կէօսթէրտիի զայրէթտէն տօլայը պիլճիւմէ հիւքիւմէթ մէմուրինինն մուհապէթ վէ թէվճճիհինի գազանմըշ տըր։ Առաջնորդլարտան հիչ պիրի՝ նէզտը հիւքիւմէթտէ միչարէլէյհ գատար պիր մէվգի վէ թէվճճիհ գազանմըշ տըր։

Միչարէլէյհ առաջնորդ՝ տէվլէթը Օսմանիէնին վիւքէլաի ֆիխամընը մուհապէթ վէ թէվճճիհինէ տախի նաիլ օլմուշ, վէ պու սայէտէ հիչ պիր մէսէլէ իչին Բաթրիգխանէյի իդաճ իթմէմիշ տիր։ Ցունու՝ Բարթողիմէոս Սրբազան հագգընտա թէվճճիհը մախսուսը օլան Բաթրիգ Ամեն. Տ. Ներսէս Սրբազան հաղրէթլէրի տախի պիզզաթ թասդիգ էլլէմիշ տիր։

Բարթողիմէոս Սրբազան՝ հիւքիւմէթին հէր զիյաֆէթինէ տավէթ օլունուր իսէ տէ, քէնտիսի եալընը միլլէթ ու տէվլէթին իսթիֆատէ իտէպլէէէյի զիյաֆէթլէրատէ հազը պուլունուր։ Միչարէլէյհ՝ փիլի մէճլիսլէրէ բիյասէթ, եախսա զէվաթը մուազամա, գօնսօլօս վէ սաիրլէրնին զիյարէթլէրինի գապուլ իթմէքլէ իշթիղալ իտէր։ Հիչ պիր առաջնորդ՝ Բարթողիմէոս Սրբազան կիպի, պիր վիճակտա 18 սէնէ մէմուրիյէթ իթմէմիշ տիր։ Միչարէլէյհ Սրբազան՝ քիլիսէլէրվէր, վէ բէհապլէրինին բիֆահը հալինէ արզուքէշ տախի օլտուղընտան, էրմէնի բէհապլէրինին մաղհարը մուհապէթի օրմուշ տըր։ Սէնէտտէ պիր քէրրէ քէնտի թէմէլէրինի զիյարէթէ չըզզպ, ճէօմաարընը բուհանիճէ թէսէլլիսանընն միլլի վէ սաիրէ իշլէրինի թանզիմ վէ թէսվիյէ, վէ սաիր սըրալարտա քէնտի վէքիլինի գարիյէլէրէ իզամ էլլէր։

Միլլէթ ու տէվլէթէ սէվգիլիս պէօյլէ պիր Բուհանի՝ ումմամ միլլէթին փախր ու չէրէֆի տիր։

ԽԱՍԲԻՆՈՑ

ԱՂՔԱՏԱՑ ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ

. . . Խմբագիր Տէր,

Խասգիւղի Աղքատաց Խնամակալութիւնն շնորհակալութեամբ կ'ծանուցանէ Ձեր պատուական լրագրոյն միջոցաւ թէ՝ հետեւեալ նուիրատուութիւնք եղած են իրեն։

Նորին Բարձր Սրբազնութիւն Ամեն. Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան Պատրիարք Հայոց մեր, որ խնամակալութեանս հաստատութենէն ի վեր իւր բարձր աջակցութիւնն ու նպաստներն չէ զլացած մեզ երբէք, այս տարի ևս իւր առատ նուէրներով բարեհաճած է սփոփել գիւղիս աղքատներն։

Նմանապէս ազգային երեւելի վաճառականներէն Մեծ. Ցակոբեան Մի.քայէլ և Կիւմիւշկէրտան Տիգրան էֆէնտիներն, որոց ազգին մատուցած բարիքներն ծանօթ են ընդհանուր Հայութեան՝ ինչպէս ամեն տարի, այս տարի ևս բարեհաճեցան առատօրէն նըպաստել խնամակալութեանս։

Նոյնպէս ազգ. պատուաւոր վաճառականներէն Մեծ. Շամտանճեան Գրիգոր էֆ. բարեհաճեցաւ նուիրել իւր տարեկան նուէրն 100 ղահեկան արծաթ։

Ղրշ

Մեծ. Լեւոն էֆ. փափաեան 120
» Եղիա » Շահպազեան 108
» Կարապետ » Ինճիճեան 100
Աղն. Տիկ. Մարիամ Լտիլեան 70
Վսեմ. Ցակոբ էֆ. Նորատունկ. 40
Մեծ. Յովսէփ » Գոսվաֆեան 40
» Եղիա » Տէմիրճպշեն. 20
» Մարտիրոս » Փափազեան 20
» Մինրան » Սիմոնեան 20
Պօլսոյ մնացատան բեւեռակիր եղբարք 50
Խասգիւղի սաֆրա մավուռնաճի եղբարք 20

Խնամակալութեանս նախկին անդամներէն Մեծ. Սարաֆեան Ցարութիւն էֆ. իւր բարի սովորութեանն համեմատ այս տարի ևս բարեհաճեցաւ նուիրել 60 հոխա միս։

Մեծ. Ցարութիւն էֆ. Ասլանեան մէկ ընտիր ոչխար։

Մեծ. Սարգիս էֆ. Բամպուգճեան, բարեհաճեցաւ ինչպէս անցեալ տարի, այս տարի ևս 400 հատ հաւկիթ իւր կողմանէ, և 600 հատ ևս հետեւեալ մեծ. անձինքներէն հաւաքելով յուղարկել։

Մեծ. էֆենտի՝ հատ.
Աւետիս Գրատաշեան 100
Մակարիոս Հէքիմեան 100
Ցարութիւն Հէքիմեան 100
Կարապետ Զէրկէրեան 100
Նշան Բանոսեան 100
Խաչատուր Գաբլանեան 50
Ցակոբ Գաբլանեան 50

Ապուստամաճառ ազգանոց ընկերութեան գործադիր ժողովոյ ատենապետ Մեծ. Շալճեան Ցակոբ էֆէնտի բարեհաճեցաւ իւր արհեստակից պատուաւորժան ընկերներէն հաւաքելով խրկել 65 հոխայ ապուխտ, և 20 հոխայ պանիր։

Մեծ. Հայրապետական կարապետ էֆէնտի ինչպէս ամեն տարի այս տարի ևս բարեհաճեցաւ նուիրել 320 գայդ պէյլիկի հաց։

Այս առթիւ խնամակալութիւնս շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ նաև թէ՝ ազգային ճարտար բժիշկներէն Մեծ. Տօգթօր Տիրան էֆ Գաբամաճեան իւր յատուկ բարեսրտութեամբ բարեհաճած է ձրիապէս դարմանել գիւղիս համայն աղքատներն։ Ամեն անգամ որ հրաւէր ընդունած է խնամակալութեանս կողմանէ։

Պարտականութիւն կը համարիմ նաև մեր ջերմ շնորհակալիքն յայտնել հրապարակաւ համայն մեծ. բաժանորդաց, որք յօժարութեամբ կը նպաստեն մեր գործոյն։

Շնորհակալութիւն նաև գիւղիս Տիկնանց աղնիւ գաստն, որ սիրով պատասխանած է մեր վերջին հրաւէրին, և փութացած է առատ բաժիններով նպաստել աղքատաց։

Մնամք յարգանօք
ի Դիմաց Աղքատաց Խնամակալութեան
Ատենադպիր Ատենապետ
Լեւոն Հ-ճէ-ան Ս-րգիս Ս. Պէրպէրեան
17 ապրիլ 1884
Խասգիւղ

ՐԷՍՄԻ

Տ-էրէ սոմ-ոբը սրհհէյոէն

Պաղտատ վիլայէթի տախիլինտէ Պէտրէ վէ Բաղպաթիյէ գազալարը իլէ ճէհան գարիյէսինտէ վէ Ումչաթ վէ Տապինի գապիլէլէրի միայնընտա վէպա (եումուրճագ) իլլէթինտէն պիր դաչ վէֆիյաթ վուգուը վէ տիկէր ճիվար գուրանըն ահվալը սրհհիյէսի պէր քէմալ պուլունտըղը մահալինտէն ալընան թէլէկրաֆնամէտէն միւսթէպան իտիմիշ վէ թէտապիրը թէհֆիզուզիէ սրհհիյէնին միւսարաաթէն իթթիլաղ վէ իճրասը վաճիղաթը ումուրտան պուլունմուշ իտուկինտէն, օլ պապտէ մէճլիսը ումուրը սրհհիյէտէ վէրիլէն գարար մուճիպինճէ, Պաղտատ դարանթինասը Էնսրէթթէր վէքեաղէթինէ վէրիլէն թաթիմաթա վէ ուսուլ ու էմսալընա թէվֆիգէն իրէթին զուհուր իթմիկի մահալլերին հէման ասաքիրը Շահանէնին սէվգի իլէ գօրտօն ալթընա ալընարագ իխթիլաթ վուգուընա մէյտան վէրիլմէմէսի վէ պէրմուճիպը թալիմաթ, թէտապիրը թէհֆիզուզիէնին քէմահի հագգուհա իթթիլապ վէ իճրասը հագգընտա իգթիգա իտէնլէրէ վէսայի իյճապլէ իյիա գըլընմըշ վէ իթթիլապ օլունաճագ թէտապիրը թէհֆիզուզիէի սրհհիյէ սէմէրէսի իլէ, իլլէթը մէգքիւրէնին գարիպկն հէվալիի մէրգումէտէն ինտիֆաը էլթաֆը ճէլիլէի սիւպհանիյէտէն միթէմէնա վէ մէսուլ պուլունմըշ օրտուզընընն իլանընա իպթիտար գըլընտը։

ԹԷՎՃԻՀԱՕ

Տըրաճ սանճաղը միԹէսարրըֆը Հաֆըզ բաչա հաղրէթլէրինէ՝ Բումէլի պէյլէրպէյլիի բայէսի,

Գարասի վիլայէթի վալիլիկի՝ Ամասիա միԹէսարրըֆը Էսպագ Աթըֆ պէյ էֆէնտի՝ հաղրէթլէրինէ,

Մարտին սանճաղը միԹէսարրըֆլըղը՝ Համիտ միԹէսարրըֆը սապրգ Հաֆըզ բաչա հաղրէթլէրինէ թէֆվիզ,

Պօլու սանճաղը միԹէսարրըֆլըղը՝ Մարտին միԹէսարրըֆը սապրգ Իսմայիլ պէյ էֆէնտիյէ,

Համիտ սանճաղը միԹէսարրըֆլըղը՝ Պօլու միԹէսարրըֆը սապրգ Ալի պէյէ թէֆվիզ վէ թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

* *

Բուսիա իմբէրաթօրը հաղրէթլէրինին եավէրը հարպը վէ սէրայ վէ էմնաքը իմբէրաթօրի նազրը Վօրժոտ Վաչգոֆա պիրինճի նիշանը Օսմանի,

Իմբէրաթօրը միչարէլէյհին ըսմը թէթեվիճինճէ թէչրիֆաթը ումումիյէ նազրը պուլունան Գոնթ Բահէլթէֆ պիրինճի նիշանը Օսմանի,

Եավէրը հարպը իմբէրաթօրի վէ Մոսգօվա վալիսի բրենս Վոլկօրօֆա պիրինճի նիշանը Օսմանի,

Իմբէրաթօրը միչարէլէյհին եավէրը հարպը վէ մայէթը իմբէրաթօրիտէ պուլունան տաքրիրին գօմանտանը Մ. Բիլթէրէ պիրինճի Մէճիտի,

Խարիճիյէ նազրը մուավինի Մ. տը Վլանկալիյէ պիրինճիմէճիտի,

Նէզարէթը միչարէլէյհատա Ապա տարիբէսի միւտիրի Մ. Զինովիէֆ պիրինճի Մէճիտի,

Թէշրիֆաթը ումումիյէ նէզարէթի վէքիլի Բրենս Ալէքսանտր Տօլգօրուքիյէ իքինճի բրիգատ նիշանը Օսմանի,

Էրքեանը հարպիյէի ումումիյէ իչիւնճի չիպէսի միւտիրի Էրքեանը մէգքիւրէ միրիվարարընտան Հագգը բաչայա իչիւնճիւ Օսմանի,

Էրքեանը հարպիյէի ումումիյէ պէշինճի չիպէսի միւտիրի Էրքեանը մէգքիւրէ միրիվարարընտան Իպրահիմ բաչայա իչիւնճիւ Օսմանի նիշանը Լիսան պուլբրլմշ տըր։

ՄԻԽՈՒՖԷՐԻԴԱ

ՄԸՍԸՐ ԱՀՎԱԼԸ ՄԱԼԻԹԷՍԻ ՀԱԳԴԸՆՏԱ ԳՕՆՖԷՐԱՆՍ

Պու պայատ պու կիւնքի Թաչէտէ պէր վէճհը աթի օգունմուշ տըր։

Ինկիլիթերրա տէվլէթի թարաֆընտան սահր տէվլէթլէրէ կէօնտէրիլտիկի կիպի, Պապը Ալիյէ տախի իմա գըլընան նօթա հագգընտա կազէթալար տիւրլիւ տիւրլիւ նէշրիյաթտա պուլունմըշլար իսէ տէ, էքսէր նէշրիյաթի տօղրու օլմայըպ, պիզ՝ ալտըղընմըզ մալիւմաթը սահիհէ իւզերինէ հագիգաթը հալի պէր վէճհը զիր պէյան իտէրիզ։

Պու նօթա Ինկիլիթերրա ումուրը խարիճիյէսի նազրընտան Ինկիլիզ սէֆիրինէ եազըմըշ պիր քեաղըտ թարղընտա տըր։

Պունտա մէլֆուֆ լայիհայի մալիյէնին միԹալէասը սալիանաթը Սէնիյէյէ ըճա օլունարագ, ֆէթհը մուգատէմէի քէլամ իտիլիյօր։

Մըսրրը ումուրը մալիյէսինտէքի միչքիլաթա 3 սէպէպ կէօսթէրիլմէքտէ օլուպ, պիրինճիսի իսքէնտէրիյէ վուգուաթը, իքինճիսի Յուսան կիւրիւլթիւսի, իչինճիսի մէսարիֆին վարիտաթա զալէպէսի տիր։

Ինտէն սօնրա մուԹլագա խազինէի Մըսրիյէնին իյիտի Թէահիւտաթ իտէպիլէճէք հալէ գօնուլմասը լիւզումը կէօսթէրիլիյօր։

Օ ճիհէթլէ Ինկիլիթերրա հիւքիւմէթինին՝ Եա Ցէրսատէթտէ վէ Եա Լօնդրատա պիր գօնֆերանս իճթիմա իթմէք լազըմ կէլէճէկի բելիրտէ պուլունտըղը իֆատէ գըլընը յօր։

Լայիհայի մէլֆուֆտէ թասֆիյէի տուլուն գանունը շէրհ օլընմըշ վէ բէսիւլմայ Թէէտիյէսինտէքի սիւէրը զարիպէ իպրազ իտիլիպ, օլ պապտէքի միչքիլաթ Թէֆհիմ իտիմիշ տիր։

Պատէհու Մըսրրըն ումուրը մալիյէի հազրէսի, եանի օ գանունը նէթայիճի իլէ Թարիխչէսի եազըմըշ տըր։

Տահա սօնրա հիւքիւմէթը Մըսրիյէնին պէհէմէհալ 8·000·000 ինկիլիզ լիրասը իսթիգրազ իթմէկէ իհթիյաճը օլտուղը պիլտիրիլմիշ տիր։

Պիր տէ աթիտէ պիւտճէ միւվազէնէսի իսթիհսալ օլունմագ չարէսինէ պագըլմագ իգթիզա իտէճէկի իչար օլունմըշ տըր։

Պու լայիհանըն իֆատէսինէ նազարէն, 2 սէնէ էվվէլ պէօյլէ պիր իսթիգրազա մէճպուրիյէթ հրսս օլունմըշ վէ պու մէճպուրիյէթ վէ զարուրէթի մուլին օլարագ, միւֆէթթիշլեր Թարաֆընտան բաբօրթօ վէրիլմիշ տիր։

Միւֆէթթիշլեր՝ օ էսնատէ պիւտճէ միւվազէնէսի իչին ասքերին Թագտիրնին, վէ տուլունը ումումիյէ բէսիւլմալ Թէէտիյաթընն Թէնզիլինի իսթէմիշլեր, վէ պունլար օլմատրագճա միւվազէնէ պուլունամազ տէմիշլեր իմիշ։

Հաթթա Ֆրանսա տէվլէթի տախի օլ վագթլար պու սուրէթլէրէ մուվաֆֆագաթ կէօսթէրիպ իչի էսասէն գապուլ իթմիշ իմիշ։

Խաթիմէի լայիհա՝ իչին վէխամէթը հազրէսի ճիտտէն չարէլէր պուլունմասընա հաճէթ կէօսթէրտիկի, վէ Ինկիլիթերրա հիւքիւմէթի՝ իչպու պիւտժէ միւվազէնէսի իչինէ տաիր Թէտագգաթ իլէ մէշղուլ իտուկի, վէ պու պապտէ հէր կէօճա ֆէտտաքեարլըգ էսիրկէնիլմէմէք լազըմ կէլէճէկի իֆատտաթընը հավի տիր։

Գօնֆէրանս եալընըզ Թէլիֆ օլունմագտա օլուպ, նօթատան ըսմէն տավէթ մանասը չըգմայօր։

—

Կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ իզմիրտէ Պիթ բաղարընտա պիր հարբիգ զուհուր իտէրէք, պէչ տիւքքեան միւհթէրէգ օլմուշ վէ պիր տիւքքեան տա զէտէլէնմիշ տիր։ Պունլարընն հիչ պիրի սիկուրթատա տէրիլ իմիշ։ Իքի կիւն սօնդրա Պուրնապաթտա տախի պիր եանկրն վուգու պուլուպ, եէտի տիւքքեան եանմըշ վէ իքի տիւքքեան տա բէք ֆէնա զէտէլէնմիշ տիր։

Իչպու իքինճի հարիգին զարար ու զիյանը 5500 լիրայա պալիգ օլուպ, մէպալիզը մէզգուրէնին 1300 լիրասընը Բոչալ Ինսուրէնս Գըմբէնի նամ սիկուրթա գումբանեասը վէ 200 լիրաընը տա Ֆոնէր գումբանեասը թագմին իթմիշ տիր։

—

Բուսիա կազէթալարը թարաֆընտան բիվայէթ օլունտըղընա կէօրէ, Ասիաի վասաթիտէ հարիսը չան ատամն պիրի՝ Յուսան Մէհմիտինէն զայրէթէ կէլէրէք, քէնտիսի տախի Ասիաի վասաթի Մէհմիտի օլմագ իւզրէ մէյտանա չըգմըշ իմիշ։

Գրրըմտա նէչր օլունան թէրճէման կազէթասը իսէ մահալը մէգքիւրտէն ալտըղը մէքթուպլարա խաթինատէն պու բիվայէթի թէքզիպ իտէյօր։

—

Ֆրանսանըն կէչէն ասրլարտա մէչահիյրը վիւքէլասընտան պուլունան գարտինալ Մաղարէնէ ախտ թէվրաթը (Աստուածաշունչ) պիբինճի ճիլտի պու քէրրէլօնարատա մէղատա չըգարըլըպ, 12500 ֆրանգա պալիգ օլմուշ տըր։

—

Բաքա հայրէթլէրինին Ցէրսատէթի վէքիլի Մոնսէնեօր Բոթէլի՝ Ֆրանսա սէֆարէթի թէրճէմանը Մ. Կիյեօա իլէ պէրապէր տիւն սապահ Էյտիրնէյէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—

Էկին Թարիգիյէ Թրապիզոնտան խարբութա կիտէն բօսթանը Գուրու-Զայ մէրքէզինտէն կէչմէյէ պաչլատըղընտան, պատէմա մէրքէզը մէգքիւր իլէ էմանէթ վէ նիւմունէ թէսթի օլունաճագը Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ նէզարէթի թարաֆընտան իլան գըլընմըշ տըր։

—

Պաղտատտա Լինճ նամ ինկիլիզ վարօր գումբանեասընըն պաշ միւտիրի օլուպ, գումբանեանընն Պաղտատ իտարէսինի տէրէօհտէ իթմէք իւզրէ ախիրէն Լօնդրատան մահալը մէգքիւրէ մուվասէլէթ իթմիշ օլան Մ. Ֆէնիստէ, 24 սաաթ սօնրա ազգընա պիր բէվօլվէր սըգարագ քէնտի քէնտիսինի Թէլէֆ էյլէմիշտիր։

—

Մէքիգ թօքու վէ 200 ասքիրը պահրիյէլի համիլ օլան ժէնէրալ նամ Ամերիգա գօրվէթի՝ կէչէն բէնճէնպիհ կիւնիւ իսքէնտէրիյէտէն իզմիր լիմանընա միւվասէլէթ իթմիշ, վէ 16 թօր իլէ 520 նէֆէրաթը պահրիյէսի պուլունան Սէնիրա նամ Բուս ֆըրգաթիրի տախի էրթէսի ճումա սապահը լիմանը մէգքիւրէ վարիա օլմուշ տըր։

—

Թիֆլիստէն Օ-ռնէյա վէրիլէն մալիւմաթա կէօրէ, Պաղու գասպասընտարի Բուս թաթարլարը քէնտի լիսանլարընտա գօմէտալար եարարագ, մէգքիւր լիսանլարընա աչնա օլան էրմէնի ագթէօր վէ ագթրիսէրինէ օյնատաճագլար իմիշ։ Իւր թէրթիպ օլունան Գօմէտիա՝ Խանըն Վէզիրի, նամ 4 բէրտէլի գօմէտիա օլուպ, Ֆէթհ Ալի էֆէնտինին էսէրի իմիշ։

—

Բօթիսէ Օսմանը չէհպէնտէրի Թէվֆիգ պէյ՝ մուվագգաթէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—

Մէրսօ վարօրը՝ տիւն սապահ Ագտէնիզ միԹէվճճիհէն չէհրիմիզ լիմանընտան հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—

Եարըն Գամարան ատասընա միւվէվճճիհէն հարէքէթ իտէճէյինի եազտըրմըզ հէյլէթը սրհհիյէ՝ Հինտիսթանտա գօլէրա զուհուր իթմէսի հասէպիլէ, պու սէնէ հէր սէնէքի վագթընտան պիր այ էվվէլ ազիմէթ իտիյօր։

Գամարան ատասը թէհֆիզուզխանէսի՝ չիմտիլիք 70 պարագատան իպարէթ օլուպ, հէյլէթը մէգքիւրէ օրայա միւվասէլէթ իտէր իթմէզ, մըգտարը մէգքիւրէ 30 պարագա տահա իլավէ օլունաճագ տըր։

Մէգքիւր թէհֆիզուզխանէ իքիյէ թագսիմ օլունարագ, պունլարտան պիրինէ գօլէրանըն միւսթէվլի օլտուղը մէմալիքտէն կէլէճէք հաճիլէր, վէ տիկէրինէ տէ հէր նէվ իլլէթտէն սալիմ օլան մէմալիքտէն վիւրուտ իտէճէք հաճիլէր գապուլ օլունաճագ տըր։

Պարագալարտան 4ին՝ 10ար եաթագլըգ պիրէր խասթախանէ հալինէ իֆրազ օլունաճագ տըր։ Հէյլէթը սրհհիյէի մէգքիւրէ՝ եէնի պարագալար իչիւն ալաթ ու էտէվաթը լազըմէնին պիր գըսմը իլէ մըգտարը քիւլլի մուալեաթի վէ եէյլեճէք կէօթիւրէճէք տիր։

—

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 30 Ապրիլ

Ինկիլ. էսկամբ Ինկ. Լիր.	101- 9/16
Օսմ. էսկամբ աշղլաղը	08-15/16
» » գաբանաղը	09-
Խաթիֆրազ 65	11- 1/8
» 69	10-
» 71	67- 1/2
» 72	17-
» 73	08- 7/8
Օսմանլը Պանգասը	16- 7/8
Ռուսիա խաթիֆրազը	92- 3/4
Մըսրը ուսլ.մութ հրաչ	67- 1/2
» խաթիֆազը	90- 5/8
Տաիրա Սանիէ (Մըսրը)	61- 1/2
Ռօշիլա խաթիֆրազը (Մըսրը)	-
Մաճարիսթ. էսկամբ 1877	102- 3/4
Գամպիս Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 30 Ապրիլ

Ֆրանս. էսկ. 3 % Ֆր.	73-02 1/2
» » % 5	103-35
Օսմ. էսկամբ աշղլաղը	09-05
» » գաբանաղը	09-05
Խաթիֆրազ 65 Ֆր.	-
» 69	43-
» 73	44-
Ռումելի չըմէնտըֆէրի	46-62 1/2
Օսմ. Պանգասը	673-75
Գրէտի Լիոնէ	586-25
Գրէտի Ֆոնսիէ	1321-25
Լիոն ագռիոնը	1255-
Սուէզի ագռիոնը	2097-50
Ռուսիա 5 % 1877	95-1/8
Իթալիա էսկամբը	95-60
Մաղը Ֆոնտ. մութ հրաչ	540-
Մաճարիսթան էսկամբը	103-1/2
Եունան 6 % 1879	422-50
Գամպիս 3 այ վատէ	25-16

Վիէննա 30 Ապրիլ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիս	121-60
Ռումելի չըմէնտըֆէրի	21-80

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսկ. ուսմ. տիւն ագչ. գաբ.	09-35
Նու սապահ աշղլաղը	09-35
Մըսրը մուլթահրաչ. գաբ.	74-37 1/2
Նու սապահ աշղլաղը	74-37 1/2
Խաթիֆ. 65 (մութօն)	60-
» 65	55-75
» 69 (քինար	49-25
» 72 (Պօն տիւ թրէ.)	17-62 1/2
» 73	44-75
Ռումելի չըմէնտըֆէրի	47-
Ագչէ ֆայիզի	7-
Բէօր Ղրշ.	00-
Հէվալէսիզ »	16-1/4

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7-25
Սթամպուլ պանգասը	6-15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-08
Թրամվայ	2-91

ԱԳՂԵԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱՐԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-08
Մէթալիք »	100-15
Պէշիք »	102-20
Ալթընըզ »	102-35
Զագըր »	760-
Գայմէ	1650-
Ինկիլիզ լիրասը	110-07
Ֆրանսզի ալթունը	87-25
Բօլ	90- 8
Գրէմից ալթունը	81-10
Գարպոն գայմէսի	8-92

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱԶՈՒՆ

Վաբիտաթը սահմանիչ էտաբէսինէն կէլէն էլչի.

Էվգաֆը Հիմայուն վարիտաթը ուսմանիչ իտարէսինէտ պէհէր կիւն միզայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան աթիւզղիքը մահլուլաթըն մուայիէն օլան 4 հաֆթա միւտթը իլանընտան ճենի հաֆթասը օլան իչպու 1300 սէ. նէսի նիսանընըն 16ճենը բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա թալիպ օլանլարընը գէյմէթը մուխամմէնէսինին էօրիւնէ միւսաբի թէմին ագչէսի իլէ պէրպայր իտարէի մէզգիւրէյէ միւրաճաաթ իթմէլերի վէ մուահէլէյէ մահսուսէն սուրէթ վէ սէրկի գապալ օլունմայճաղը ճինճի տէֆա օլարագ իլան ու իխթար օլունուր։

. . 14 . . 8680 (1) — Իւսկիւտարտա Սիւլէյման ադա մահալլէսինտէ Պիւլպիւլ տէրէսի ճատտէսինտէ Սիւլէյման ադա վագֆընտան պէրմուճիպը խարիթա 248 ղրա 6 բարմագ պիր զըթա արսաի վագֆիյէ։

. . 6 . . 2800 — Էյրի գաբու խաբիճինտէ Ֆէթհի չէլէպի մահալլէսինտէ Թօգմագ թէբէ սօգաղընտա Եուսուֆ չէլէպի վագֆընտան թէրպիէն 100 ղրա արսաա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գոյու վէ 300 ղրա պաղչէյի միւլթէմիլ պիր պապ ախշապ մէնզիլ։

. . 23 . . 2500 — Ուզուն չարշը գուրպինտէ Սամաճ-վէրէն Սանի քիրալը 2 պապ մէնզիլին 6 հիսսէ իթիպարը իլէ պիր հիսսէսի։

. . 19 . . 4000 — Էսքիրնէ գաբուսընտա Գասըմ ադա մահալլէսինտէ վէ Գասըմ ադա ճամիի չէրիֆի սօգաղընտա Տամատգաճէ Մէհմէտ Մուրատ էֆէնտի վագֆընտան թէրպիէն 150 ղրա արսաա 6 օտա վէ իթի սուֆա վէ պիր գոյու վէ 200 ղրա պաղչէ վէ չէհրի 150 ղրշ. քիրալը ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի մահալլէսինտէ Ֆիրիզ Ֆիրիզ Գիրիզ Գիրիզ Գ